1851. N°. 116.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 26 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 1[illegible] Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 25 September.

PROCES-VERBAAL

Van de opening der Stembriefjes, die bij de Herstemming tot benoeming van negen *Leden voor den Gemeenteraad van Leyden, den drie en twintigsten September des jaars achttien honderd één en vijftig zijn ingeleverd.*

Op heden den vier en twintigsten September des jaars achttien honderd één en vijftig, in de gemeente *Leyden*, is door het Bureau van stemopneming in de ter inlevering van stembriefjes bestemde zaal op het Raadhuis plaats genomen, des morgens te negen ure.

Het Bureau is zamengesteld uit den Heer Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum Voorzitter, en de Heeren Prof. A. H. van der Boon Mesch en G. H. Ysselsteyn, Leden van den Gemeenteraad, Stemopnemers. De Voorzitter plaatst op de tafel vier bussen, bij hem den drie en twintigsten September achttien honderd één en vijftig overgebragt uit de vier afdeelingen der Gemeente Leyden.

Aan de ingevolge Koninklijk Besluit van den 20sten Augustus dezes jaars, N°. 64, in overeenstemming met art. 57 der Kieswet daargestelde drie onderbureaux bestaande uit de Heeren Mrs. J. C. Bacaille, H. Gevers en G. P. van Outeren, Voorzitters, en de Heeren S. J. le Poole, Mr. N. Olivier, W. C. Baert, Prof. J. van der Hoeven, A. Librecht Lezwijn en Mr. M. H. A. Lisman, Leden van den Gemeenteraad, Stemopnemers, zijn ter opening overgegeven drie bussen en hebben zij van hunne bevinding behoorlijk verslag gedaan.

De zegels der bussen worden onderzocht en bevonden ongeschonden te zijn.

De bussen worden achtervolgens geopend en bevonden duizend een en vijftig stembriefjes te bevatten.

Dit getal met de lijsten der Kiezers die briefjes hebben ingeleverd, vergeleken zijnde, is gebleken te zijn even groot als het getal der Kiezers.

Nadat de briefjes zijn ondereengemengd, worden zij door den Voorzitter een voor een geopend en overluid voorgelezen.

Het Bureau heeft van onwaarde verklaard twee stembriefjes, als niet behoorlijk ingevuld.

Het getal der geldige uitgebragte stemmen is mitsdien geweest duizend negen en veertig.

Van dit getal zijn uitgebragt op de Heeren:

Mr. C. J. Luzac	615.	Dr. H. R. de Breuk	494.
H. P. Stoffels	629.	Mr. P. G. Hubrecht	422.
Mr. N. Olivier	511.	J. B. de Moen	525.
Mr. D. Tieboel Siegenbeek	932.	J. I. van Wensen	368.
W. P. Kluit	529.	T. W. J. van den Aardwegh	373.
A. C. Leembruggen	547.	Mr. N. Sikkel Groes	463.
Dr. J. Adriaans	654.	Dr. F. Dozy	216.
J. A. de Fremery	449.	Mr. S. Tak	272.
W. C. Baert	497.	G. H. Ysselsteyn	702.

Hebben alzoo de meeste stemmen verkregen de Heeren:

Mr. D. TIEBOEL SIEGENBEEK.	A. C. LEEMBRUGGEN.
G. H. YSSELSTEYN.	W. P. KLUIT.
Dr. J. ADRIAANS.	J. B. DE MOEN, en.
H. P. STOFFELS.	Mr. N. OLIVIER.
Mr. C. J. LUZAC.	

die derhalve tot Leden van den Gemeenteraad van Leyden zijn verkozen.

En zijn tegen deze opening van stembriefjes door de in de zaal aanwezige Kiezers geene bezwaren ingebragt.

En is na afloop van dit een en ander Proces-Verbaal opgemaakt in tegenwoordigheid van allen die zich in de zaal bevonden.

Gedaan te Leyden den 24sten September 1851.

(Get.) VAN LIMBURG STIRUM, *Voorzitter.*
A. H. VAN DER BOON MESCH, } *Stemopnemers.*
G. H. YSSELSTEYN, }

— Wij maken onze Stadgenooten opmerkzaam op de bekendmaking der Commissie die in 't vorig jaar het Volksfeest heeft bestuurd en geregeld, om ook thans op den 3den October dergelijke Volksvermaken te doen plaats hebben. (*Zie de Advertentie.*)

De Commissie vraagt daartoe bijdragen, bij een der Leden te bezorgen. Alweder geld, zegt soms de een of ander, maar wie ziet kans om Volksfeesten te geven zonder geld? hij melde zich aan en de Redactie zal de aankondiging van dien grooten Apollo, zonder geld te vorderen, met groote letters plaatsen!

Volksfeesten behooren mede onder de zaken die voor zeer verschillende beschouwingen vatbaar zijn en waarin wij ons hier niet kunnen verdiepen; wier wijze van uitvoering vele moeijelijkheden oplevert, omdat en de geldmiddelen die er voor worden bijeengebragt, en de kring der vermakelijkheden waaruit men kiezen kan, doorgaans zeer beperkt zijn, hetgeen de taak der Commissie niet weinig bemoeilijkt.

Dat dan ieder iets bijdrage; als niemand zich onttrekt, zal die bijdrage toch zoo groot niet behoeven te zijn, en de commissie zich in die medewerking verblijden, waarop hare welwillendheid en ijver zoo zeer aanspraak heeft.

— Wij vernemen, dat de Handboogschutterij Willem Tell, onder bescherming van den Heer Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum heden morgen met eene Premie uit Utrecht is teruggekomen.

— De Heer F. G. Chomel, voor eenige dagen hier overleden laatstelijk Militie-Commissaris van het 2de district van Zuidholland, was niet zooals wij in onze vorige meldden, gepensioneerd Majoor, maar Colonel oud Chef van de Koninklijke Marechaussée, en Ridder der Milit. Willems-Orde, van den Ned. Leeuw en van het Legioen van Eer.

— Maandag avond is van de pakschuit tusschen Amsterdam en deze Stad, de schippersknecht H. van Oostrum, op den Buiten-Amstel bij de Schulpbrug in het water gevallen en verdronken. Men had eerst nog hoop om de levensgeesten op te wekken, doch de ingespannen pogingen waren vruchteloos. Hij was een oppassend, bekwaam en ijverig man, en laat drie kinderen en eene weduwe na, die binnenkort hare bevalling te gemoet ziet. Zij wordt in hare treurige en moeijelijke omstandigheden aan het medelijden en de weldadigheid aanbevolen, en woont te Amsterdam in de lange Leydsche Dwarsstraat in een keldertje.

— Tot Leden van den Gemeenteraad zijn gekozen, te Aarlanderveen: Mr. A. Jongkindt Coninck Burgemeester, L. W. Varossieau en C. van der Lee, en bij herstemming: H. Kop, A. Verhoog, J. van den Bergh, Jz. en J. Herrewijn.

— Te Alphen: J. T. Roos Burgemeester, P. J. de Kanter, J. C. P. E. Schattenkerk en A. M. Gewin, en bij herstemming: J. Kop, M. Oosthoek en C. H. Jeekel.

— Te Oudshoorn: Mr. J. H. Verboom, Baron van Reede van Oudtshoorn Burgemeester, S. Piek en L. van Rijn, en bij herstemming: A. Dijker, J. Binnendijk, H. C. van den Burch en H. Kloot.

— Vóór een 50 jaren vonden twee reizigers in de wildernissen van Centraal-Amerika eene bloem, die zoo fraai was, dat ze hen in verwondering bragt. In 1842 werd zij door Sir Schomberg naar Engeland overgebragt. Het was eene waterlelie van eene geheel nieuwe soort, welke door Dr. Lindley, ter eere van de Koningin, Victoria regia genaamd werd. De jonge plant, in Engeland aangekweekt, groeide spoedig, en overtrof bij haren bloei aller verwachting. In den Botanischen tuin te Kew werd eene plant aangekweekt en naar Chatsworth, voor den Hertog van Devonshire, gebragt, en eene tweede naar den tuin van den Hertog van Northumberland. De tuinman van Chatsworth, Joseph Paxton, meende, dat daar deze prachtige lelie uit het warme klimaat van Zuid-Amerika kwam, ze in Engeland niet zou tieren, en deed er een glazen gebouw over maken, 't welk hem naderhand aanleiding heeft gegeven tot de daarstelling van het glazen paleis der groote Tentoonstelling te Londen. In genoemde prachtige tuinen, ontwikkelde de Victoria zich uitmuntend, de bladeren hebben 6 voeten in doorsnede en 18 voeten in omvang, en zijn zoo sterk, dat een man er gerust op kan staan; hare witte, roodgekleurde lelien zijn 14 duim in doorsnede en 3 voet 8 duim in omvang. In Zuid-Amerika bereiken ze nog grooteren omvang. Paxton hoopt, dat het exemplaar, 't welk hij in Chatsworth, onder zijn opzigt heeft, binnen kort zijne volle grootte zal verkrijgen. In

het voorgaande jaar (1850) had de plant er een jaar gestaan, was uit Kew er overgebragt, en had in 79 dagen een schot van 18 voeten 8 duim lengte en 19 voeten 1 duim breedte gemaakt, zoodat ze dagelijks niet minder dan 147 kwadraat duim is gewassen. Op het einde van het eerste jaar telde ze 150 bladen en 26 bloemen. De bloemen bloeijen slechts een voor een, en niet allen tegelijk. Het is aan de bemoeijingen van de Heeren J. Smith, Paxton en Jveson te danken, dat men thans de Victoria als inlandsche plant kan beschouwen. Thans bloeit een exemplaar in den Koninklijken Botanischen tuin in Regentspark. Een pracht-boekwerk, 't welk eene afbeelding der plant bevat, is den 10den Maart ll. te Londen verschenen. De Koninklijke Opperhoutvester laat thans een glazen huis in den Botanischen tuin te Kew bouwen, ruim genoeg om twee planten aan te kweeken, die er de natuurlijke grootte zullen kunnen bereiken. *Utr. Cour.*

'S GRAVENHAGE, 25 September.

Het Vde Hoofdstuk der Begrooting, Binnenl. Zaken, bevat de volgende 14 afdeelingen:

Iste Afd.	Kosten van het Departement.	*f*	156,000.00.
IIde »	Kosten van het bestuur der Provincien.	-	543,670.00.
IIIde »	Nationale Militie en Schutterijen.	-	51,480.00.
IVde »	Medische Politie.	-	42,300.00.
Vde »	Verdere uitgaven, betrekkelijk het binnenlandsch bestuur.	-	7,550.00.
VIde »	Waterstaat en publieke werken.	-	2,650,531.62.
VIIde »	Onderwijs als:		
	Kosten der Commissie voor het staats-examen.	-	1,400.00.
	Hoogeschool te Leyden.	-	111,510.00.
	» » Utrecht.	-	70,860.00.
	» » Groningen.	-	66,855.00.
	Andere inrigtingen van onderwijs.	-	266,309.00.
VIIIste »	Kunsten en Wetenschappen.	-	102,345.00.
IXde »	Armwezen.	-	180,000.00.
Xde »	Nederlandsche Staats-Courant en Staatsblad.	-	49,168.00.
XIde »	Nationale Nijverheid.	-	215,355.00.
XIIde »	Opperhoutvesterij.	-	63,500.00.
XIIIde »	Pensioenen, lijfrenten en toelagen, gratificatien en wachtgelden.	-	215,449.00.
XIVde »	Onvoorziene uitgaven.	-	80,000.00.
		f	4,874,282.62.

Het VIde Hoofdstuk Hervormde Eeredienst enz. bevat de volgende 5 afdeelingen:

Iste Afd.	Kosten van het Departement.	*f*	25,500.00.
IIde »	Protestantsche Kerkgenootschappen.	-	1,399,932.70½.
IIIde »	Israëlitisch Kerkgenootschap.	-	28,550.00.
IVde »	Pensioenen en wachtgelden.	-	198,900.00.
Vde »	Onvoorziene uitgaven.	-	3,500.00.
		f	1,656,382.70½.

VIIde Hoofdstuk. Departement voor de zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst.

Iste Afd.	Het Departement.		
	Tractement van den Minister.	*f*	Memorie.
	Tractementen der ambtenaren en bedienden.	-	11,500.00.
	Bureau en locaalbehoeften.	-	3,000.00.
	Reis- en verblijfkosten.	-	Memorie.
IIde Afd.	Roomsch-Katholiek Kerkgenootschap.	-	474,743.18½.
IIIde »	Kerkgenootschap der Oud-Bisschoppel. Klerezy	-	10,700.00.
IVde »	Pensioenen, wachtgelden en tijdelijke onderstand.	-	51,402.50.
Vde »	Onvoorziene uitgaven.	-	3,000.00.
		f	554,345.68½.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 24 September.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede voortgezet en ten einde gebragt. Dit ontwerp is met 45 tegen 7 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de Heeren Mackay, Schiffer, Baud, Hoffmann, Bachiene, Groen van Prinsterer en van Lynden.

DELFT, 24 September.

Don Hippolito Manarre, Don Pedro de Lallave, en Don José Lopez Pinto, Officieren bij de Artillerie in Spaansche dienst, hebben deze week de Stad bezocht, en, vergezeld van den Kolonel Directeur der Artillerie Stapel- en Constructie-Magazijnen Dinaux, benevens den Majoor Onder-Directeur van Meurs en Kapitein Hartz, met veel belangstelling de Militaire Etablissementen en werkplaatsen in oogenschouw genomen, en vervolgens een bezoek gebragt aan de Koninklijke Akademie, over een en ander ten uiterste voldaan naar 's Hage terugkeerende.

AMSTERDAM, 24 September.

De olifant, die jl. Zondag namiddag ten 3 ure in den Franschen Tuin, Plantaadje, alhier, als luchtfiguur is opgelaten, is twee uren later te Rijswijk, nabij 's Gravenhage, op het buitengoed den Burgh, neergekomen.

— Uit Hellendoorn schrijft men, dat het schoone etablissement de Stoom-Kettingsterkerij, te Nijverdal, op den 16den dezer is aangekocht door de Heeren G. & H. Salomonson, Fabriekanten te Almelo. Men wil weten, dat die Heeren het voornemen hebben bij dezelve te voegen eene weverij op groote schaal, die zoowel door stoom als door de hand gedreven zal worden.

UTRECHT, 23 September.

De contra-partij aan HH. Studenten, bestaande in een wedstrijd van handboogschutterijen en harmoniën heeft heden alhier een aanvang genomen met een grooten optogt door de stad, volgens programma bepaald. Naar wij meenen, hebben 25 à 30 handboogschutterijen en 4 harmoniën deel aan het feest genomen. Het weder begunstigt allezins de feestelingen. Heden avond 7 ure begint de wedstrijd der harmoniën.

APELDOORN, 23 Sept.

H. M. de Koningin heeft eene som van *f* 250 geschonken als eene bijdrage tot den opbouw eener pastorij voor eenen tweeden Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier, tot welk einde door de leden der gemeente ongeveer *f* 3000 was te zamen gebragt. Z. M. de Koning heeft reeds vroeger verklaard, bereid te zijn, tot eene jaarlijksche bijdrage van *f* 200 ten behoeve van het tractement van den tweeden Predikant.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 23 September.

Een onzer Staatsmannen, Sir James Graham, gewezen Minister in het Bewind van Sir Robert Peel, heeft in het laatst der vorige week, als Voorzitter van het landbouwgenootschap van Oost-Cumberland, eene rede tot de in grooten getale zamengekomen leden gehouden, waarin hij over een aantal bijzonderheden van het landbedrijf dier streek, met al de naauwkeurigheid van een ervaren landbouwer, uitweidde. Hij besloot met een wenk voor degenen die in het beschermend stelsel het eenige redmiddel voor Engelands thans gedrukten landbouw zien. De grondslag — zeide hij — onzer nationale welvaart is de opbrengst van den grond, en ik stel opregt belang in de welvaart van den landbouw; gij kunt mij gelooven; want al mijn vermogen bestaat in land. Maar die welvaart mag niet dan in overeenstemming met alle andere nationale belangen worden bevorderd. Spant alle uwe krachten in; wanhoopt niet aan de toekomst van het landbedrijf. Stelt dubbele veerkracht tegen dubbele zwarigheden. De Hemel helpt die zich zelven helpen. Er is alleen noodig dat de krachtsinspanning wel bestierd worde, en dat is de taak van den vermogenden grondbezitter; hij moet tot alle verbeteringen den weg wijzen en het nieuwe beproeven.

— Blijkens het Rapport der Speciale Commissie uit het Lagerhuis, met een onderzoek naar de werking van het zegelregt der dagbladen belast, zijn in 1850 ruim 11,700,000 exemplaren van de *Times*, 1,549,843 van de *Morning Advertiser*, 1,152,000 van de *Daily News*, 1,139,000 van de *Morning Herald*, 912,547 van de *Morning Chronicle* en 828,000 van de *Morning Post* gestempeld.

— Volgens een Iersch dagblad is er in Engeland eene magtige maatschappij, onder presidium van Prins Albert opgerigt, ten doel hebbende den aankoop van landerijen in Ierland. De maatschappij moet voornemens zijn goede prijzen te besteden, en hare agenten zijn nu bezig om op verschillende plaatsen omtrent de ligging en de waarde der onderscheiden percelen inlichtingen in te winnen.

— De 49 Sardinische werklieden, die de Tentoonstelling hebben bezocht, zijn naar Manchester vertrokken, waar de Lord Mayor hun een feest heeft aangeboden.

— Ten blijke hoezeer bij de lagere volksklasse het verlangen bestaat om de Tentoonstelling te zien, diene, dat eene arme visschersvrouw, van 84-jarigen ouderdom, uit het kerspel Paul, in Cornwallis, den weg naar de hoofdstad te voet heeft afgelegd, zijnde een afstand van 350 mijlen (117 uren). Zij heeft daartoe in het geheel vijf weken besteed.

— Eenige personen zijn weder van de Protestantsche tot de Roomsche godsdienst overgegaan, zooals de Heer Grimsham, magistraat van Lancashire; Mr. John. Hutchinson, edelman Juridisch student voor de Engelsche balie te Londen; Mr. Marshall, esquire, oudste zoon van den rev. James Marshall te Clifton; Mr. Stobb te Clifton; de rev. S. B. Harper, te Perth; en Miss Holmes, te Clifton.

— Gedurende de afgeloopen week zijn in Trelawny (het Westen van Ierland) 99 personen tot leden der Engelsche Episcopale kerk aangenomen, waarvan 93 R. Katholieken. Het blijkt hieruit, dat de overgang van godsdienst in eene tegenovergestelde rigting als die in Engeland, voortgaat.

— Te Manchester is in de vorige week eene vergadering door de voorstanders van het zoogenaamde vrijwillige stelsel van volksonderwijs gehouden, waarin de volgende besluiten aangenomen zijn:

»De vergadering protesteert tegen elk stelsel van volksopvoeding, hetwelk het godsdienstig element uitsluit, of door bevelen der wetgeving en door gedwongene heffingen zou worden ondersteund.

»De snelle uitbreiding van het lager onderwijs hier te lande sedert eene halve eeuw; de ijver der onderscheiden genootschappen tot bevordering der volksopvoeding; de tijdsomstandigheden die het belangrijke der volksopvoeding aan alle volksklassen zoo duidelijk voor oogen stellen; de onloochenbare blijken van meerdere belangstelling onder de lagere volksklassen in de behoorlijke opvoeding der kinderen: — dit alles versterkt ons vertrouwen op de goede werking van een stelsel, hetwelk de vrijwillige bemoeijingen der ouders met de edelmoedigheid van Christelijke menschlievendheid en van verlichte vaderlandsliefde doet zamenwerken.

»De nationale opvoeding moet het werk der natie zelve zijn."

BELGIE.

BRUSSEL, 24 September.

De Heer X. Tarte, Burgerlijk Ingenieur alhier, heeft een prospectus opgesteld, voor het uitgeven van eene memorie over het stichten en aanleggen van eene Zeestad aan het Vlaamschhoofd, regtover Antwerpen. Dit ontwerp is niet nieuw. Napoleon had het reeds opgevat, en zelfs eenige voorbereidende afbakeningswerken doen beginnen. De instorting van het Keizerrijk verhinderde, gevolg te geven aan zijn plan, hetwelk in verband stond met de voltooijing der Keizerlijke tuighuizen te Antwerpen. Thans zou het uitsluitend handels-gestichten gelden, in verband met het ontwerp der groote brug over de Schelde.

— De Burgemeester dezer hoofdstad heeft gisteren aan al de vreemde kunstenaars hier ter stede aanwezig een prachtig gastmaal aangeboden. 125 personen waren daar vereenigd.

— Gisteren zijn de September-feesten begonnen, die dit jaar zeer luisterrijk zijn. Het aantal vreemdelingen, tot bijwoning opgekomen, neemt nog dagelijks toe.

— Eergisteren is de Heer Poitevin te paard met zijn ballon alhier opgestegen, en behouden bij Braine le Comte neergekomen.

— De Gemeenteraad van Doornik heeft, op voorstel der Regering, 1800 fr. bewilligd voor de reiskosten van 10 personen, thans in het armenhuis aldaar verpleegd, die verlangen naar Noord-Amerika te verhuizen; de Raad heeft daarbij ten voorwaarde gesteld, dat de Regering voor een goed heenkomen dier landverhuizers in Noord-Amerika zorg drage.

— Uit Melle schrijft men: Wij bezitten in onze gemeente eenen der oudste personen van de provincie, Felix Nevejans, die den 11den Nov. aanstaande, den ouderdom van 104 jaren zal bereiken. Tot heden is deze vrolijke grijsaart nog welvarend; jammer is het, dat hij bijna blind is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 September.

De Prefecten van Herault, Ardèche en Jura hebben ook op hunne departementen de bepalingen van den Prefect van policie alhier nopens de vreemdelingen toegepast. Men verzekert, dat eerstdaags die maatregelen door geheel Frankrijk zullen in werking gebragt worden.

— Het Parijsche dagblad *l'Avénement*, een der beide onlangs in regten betrokken bladen, bevat in het laatste nommer een hoofdartikel met het opschrift *polemiek*, slechts bestaande uit 15 regels stippen, behoorlijk door den Redacteur onderteekend.

— De *Moniteur* weerspreekt het berigt van den moord op drie gendarmes gepleegd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 23 September.

Een kunsthandelaar te Memmingen heeft een drievoudig kegelspel, van 27 kegels en 6 ballen, uit ivoor vervaardigd, hetwelk zoo klein en fijn bewerkt is, dat het in den bast van een hennepkorrel bewaard wordt. Ook vervaardigde hij de figuren van een schaakspel, allen zeer kenbaar en buitengewoon sierlijk; zij zijn echter zoo klein, dat zij in eene kersenpit met gemak geborgen worden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 20 September.

Volgens officiele opgaven tot den avond van den 16den, waarop de eerste termijn ten einde was geloopen, binnen welken aan de inschrijvers voor de nieuwe geldleening de gunstigste voorwaarden bewilligd zijn, was voor omstreeks 43 millioen ingeschreven. De inschrijvingen van de steden in de meer verwijderde provinciën en van het buitenland zijn in deze opgave niet begrepen. Het schijnt hier een onaangenamen indruk gemaakt te hebben, dat in Triëst, de eerste handelsstad des Rijks, die door de Regering op allerlei wijze begunstigd wordt, slechts voor 1,373,000 gulden en dus evenveel als in de Boheemsche badplaats Teplitz ingeschreven is.

— Er worden rondom de stad en wel op de vooruitspringende wallen, bij al de poorten blokhuizen gebouwd; een op den vestingmuur aangelegde tuin van den Aartshertog Albrecht is daarom moeten gesloopt worden.

— Uit Praag wordt van den 17den geschreven, dat de Regering den belegeringstoestand den stad had hernieuwd, omdat er verboden wapenen gevonden waren, onder anderen bij een molenaar, die daarom tot 2 jaren vestingstraf is verwezen. Een bakker, die de soldaten wilde verleiden, is tot 4 jaar schansenarbeid veroordeeld.

— De Landsregering heeft *ƒ* 5000 gegeven tot het bouwen van een nationalen schouwburg te Praag.

— Kossuth, door Turkije ontslagen, is reeds op zijne reis naar Amerika, te Malta aangekomen.

LUBECK.

18 September.

De bekende luchtreiziger Tandini is voorgaanden Zondag in de Sond verdronken. Hij steeg dien dag met vrouw en zoon met een fraaijen ballon te Kopenhage op. Kort na zijne opstijging sloeg de wind om, en dreef den ballon zeewaarts naar Ameger. Tandini liet zijn ballon dalen en stortte in zee. Den 16den vond men zijn lijk in de Sond. Intusschen dreef de ballon, met zijne vrouw en zoon in het schuitje, naar Ameger, alwaar het schuitje gedeeltelijk op de zee dreef; want de Deensche berigten zeggen, dat de luchtreizigers, tot onder de armen in het water staande, om hulp riepen, welke hun dan ook door de bewoners van Ameger verleend werd. Mevrouw Tandini en haar zoon werden gered. De ballon verhief zich eenigzins, zweefde over de zee en verdween uit het gezigt. Den 15den dezer vond men dien te Mecklenburg, bij Goldberg.

CALIFORNIE.

In berigten uit dit land van Julij wordt melding gemaakt van eene expeditie naar Japan, ten doel hebbende, den handel met dat rijke land van 30 millioenen inwoners, voor de geheele wereld te openen, en men stelt zich voor tusschen San Francisco en China eene linie van vier stoomschepen aan te leggen. Men meent dat het vulkanisch en bergachtig binnenland van het groote eiland Nippon even zooveel goud zou opleveren als Californië; de breedte-graden komen ten minste overeen. Californië zou eenen genoegzamen voorraad van kolen voor zijne stoomschepen op de Zuidzee hebben, daar zeer onlangs weder twee tot drie rijke kolenbeddingen in dit land zijn ontdekt, waarvan er een nog geene acht (Eng.) mijlen van Benicia gelegen is. Ook heeft men aan de noordzijde van den Oregon rijke kolenmijnen ontdekt.

CUBA.

De wederregtelijke en onberadene poging van den Generaal Lopez om deze Spaansche volkplanting aan het gebied van Spanje te ontrukken, is gelijk het zich liet aanzien, geheel mislukt. Deze Generaal is namelijk in het laatst van Aug. door de Spaansche troepen gevangen genomen in eene boerenwoning, waar hij gastvrijheid verzocht had, dewijl hij door vermoeijenis en honger uitgeput was. 155 zijner volgelingen zijn gevangen genomen en naar Spanje gezonden, om aldaar eene 10jarige tuchthuisstraf te ondergaan. Hun lijden was, naar zij verklaarden, vreeselijk geweest; dagen achtereen hadden zij zich met boombladeren, enz. moeten voeden. Het overige gedeelte der expeditie is òf doodgeschoten òf door den honger omgekomen. De Spanjaarden hebben in het geheel 1500 dooden en 500 gewonden. Lopez heeft den 1sten September te Havana zijn doodvonnis ondergaan; zijne laatste woorden waren: »ik sterf voor mijn geliefd Cuba."

NIEUW-HOLLAND.

De bevolking van Van-Diemensland bestond, volgens officiele opgaven, op den 1sten Maart dezes jaars uit 70,130 zielen (tegen 67,351 op den 31sten Dec. 1847); daaronder waren 17,099 gebannenen, terwijl de vrije bevolking uit 53,031 personen bestond.

De bevolking van Nieuw-Zuid-Wales (Port Philip niet medegerekend) is thans 192,000 zielen.

Te Melbourne zijn naar de jongste berigten niet minder dan negen kerken in aanbouw, eene voor de Episcopaalsche gemeente, zeven voor Protestantsche dissenters, en eene voor Roomschgezinden.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Raad der stad Leyden, op Zaturdag den 27sten September 1851, des namiddags ten 2 ure.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN geven bij deze kennis dat ingevolge Art. 69 der Kieswet, afschrift van het Proces Verbaal van de opening der Stembriefjes voor Leden van den Gemeenteraad op heden is aangeplakt en ter Secretarie voor een ieder ter inzage nedergelegd.

VAN LIMBURG STIRUM,
Weth. fung. Burg.

LEYDEN, 25 September 1851. Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door den Kerkeraad der Hervormde Gemeenten te Leeuwarden, Voorthuizen, Jisp, Eemnes, Binnenendijks, Terhorne, en door dien der Remonstrantsch-Gereformeerde Gemeente te Nieuwkoop en te Boskoop, uitgebragte beroepen op Ds. D. H. H. Tyssen, Theol. Doct. te Harich, en de Candidaten W. v. d. Bijtel, D. F. van Berck Colenbrander, P. van Limmik, W. J. Meijer, M. W. Scheltema en B. G. de Vries van Heyst.

Ontvangen bij Prof. A. E. Simon Thomas voor de Weduwe met zeven kinderen, van A. en B. R. een Muntbiljet groot *ƒ* 10, No. 18841.

215de Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

3de Trekking. No. 7807 een prijs van *ƒ* 20,000. No. 8950 een prijs van *ƒ* 5,000. No. 3806 een prijs van *ƒ* 2,500. Nos. 2267, 5706, 15035, 15683, 19076 ieder een prijs van *ƒ* 1,000.

4de Trekking. Geene.

ADVERTENTIEN.

Voor de blijken van Belangstelling bij gelegenheid van ons Huwelijk, betuigen wij ook namens onze Betrekkingen onzen opregten dank.

HERWIJNEN, 25 September 1851.
Dr. A. DE BOER VER VOORN.
M. M. DE BOER VER VOORN, DEELEMAN.

De Ondergeteekende maakt hiermede bekend dat in het Zuidhollandsche Koffijhuis te *'s Hage*, verkrijgbaar zijn gesteld de **Loten** en **Toegangkaarten** voor de Landbouwkundige Tentoonstelling.

J. F. SMEETS.

ECHTSCHEIDING.

Uit een Vonnis, gewezen door de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, den 19den Augustus 1851, zijnde behoorlijk op de Expeditie geregistreerd en beteekend, blijkt, dat daarbij het Huwelijk, tusschen JACOBUS LOEPS, zonder beroep, wonende te *Leyden*, en ELISABETH JANSE, zonder beroep, mede te *Leyden* woonachtig bestaande, is **ontbonden.**

Voor uittreksel deugdelijk verklaard door mij Ondergeteekende, Procureur bij gemelde Regtbank, en als zoodanig voor genoemden JACOBUS LOEPS, *geoccupeerd hebbende.*

(*kosteloos geprocedeerd.*)

P. K. DOEFF.

SCHEIDING VAN TAFEL EN BED.

Blijkens een Vonnis door de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, op den tweeden September 1800 een en vijftig gewezen, behoorlijk geregistreerd en beteekend, is tusschen JACOBA DEBORA PLANJER, Echtgenoote van HENDRIK JACOBUS SPAARENBERG (zich schrijvende *Sparenberg*) wonende te *Leyden*, als Eischeresse, en denzelven HENDRIK JACOBUS SPAARENBERG (zich schrijvende *Sparenberg*) *Stucadoor*, mede wonende te *Leyden*, als Gedaagde, uitgesproken **Scheiding van Tafel en Bed** met de gevolgen van dien.

De Procureur der Eischeresse,
P. K. DOEFF.

VOLKSFEEST.

De Commissie van het Volksfeest den 3den October des vorigen jaars gegeven, heeft ten genoegen der Ingezetenen zich weder vereenigd, om, indien zij medewerking bij hare Stadgenooten ondervindt, op dezelfde wijze, den 3den October aanstaande **Volksvermaken** te doen plaats hebben.

De Commissie twijfelt niet dat de Ingezetenen haar wel in staat zullen willen stellen, om de daartoe vereischte kosten goed te kunnen maken, terwijl elk der onderstaande Commissarissen zich gaarne tot en met Zaturdag aanstaande, met de ontvangst der bijdragen zal belasten.

H. COCK.	A. C. LEEMBRUGGEN.
C. P. L. DRIESSEN.	S. A. MEERBURG.
H. GEVERS.	J. F. SANDIFORT.
Ab. HARTEVELT, Jz.	A. O. E. GRAVE VAN LIMBURG STIRUM.
C. W. HUBRECHT.	H. P. STOFFELS.

LEYDEN, 23 September 1851.

PUBLIEKE VERHURING,

Op Donderdag den 2den October 1851, des Voormiddags ten *elf* ure, ten Huize van H. LELIEVELD, Kastelein aan de Zijlpoort binnen de Stad *Leyden*, van twee partijen WEILAND, gelegen in den kleinen Kroonesteinschen Polder onder *Soeterwoude*, het eene omtrent de Roomburger Laan, en het andere nabij den Soeterwoudschen weg, te zamen groot 3 bunders, 32 roeden en 90 ellen, voor den tijd van *tien* jaren, aanvang nemende Kersmis dezes jaars 1851, breeder bij aangeplakte biljetten omschreven. Nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 4den October 1851 bij Opbod, en op Zaturdag den 11den October 1851 bij Afslag, beide des avonds ten 6 ure, van:

Een HUIS waarin seder vele jaren met het beste succes de *Tappers-Affaire* wordt uitgeoefend, aan de noordzijde van de Breedestraat, naast het Raadhuis, Wijk IV. No. 224.

Een HUIS EN ERF, daarnevens aan gelegen, Wijk IV. No. 225.

Een HUIS EN ERF ½ in de Salomonsteeg om den hoek der Heerensteeg, Wijk IV. No. 754.

Een alleraangenaamst gelegen BUITENVERBLIJF, genaamd *Ruimzigt*, even buiten de Wittepoort, der stad *Leyden* onder *Soeterwoude*, met Koepel aan den Straatweg en Woonhuis aan den Rijn, groot 8 roeden en 30 ellen.

En bij Opbod en Afslag den 4den *October* 1851.

Een HUIS EN ERF, aan de oostzijde van de Middelstegracht om den hoek der Groenesteeg, Wijk VII. No. 602.

Een DITO, aan de zuidzijde der Middelstegracht, om den hoek der Groenesteeg, Wijk VII. No. 615.

En een KOESTALLING EN ERF, aan de oostzijde van de Middelstegracht, Wijk VII. No. 595 en 596.

Alles breeder bij biljetten omschreven, en waaromtrent nadere Informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM.

Door N. J. OVERVOORDE te *Delft*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

TABELLEN

TOT HET

QUALITATIEF SCHEIKUNDIG ONDERZOEK

van Dr. H. WILL en Dr. C. SCHMIDT,

Uit het Hoogduitsch vertaald en vermeerderd, door Dr. W. M. PERK, te *Delft*.

Prijs f 0,90.

Heden Namiddag verkoopt de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, de BOEKWERKEN, betreffende de NATUURLIJKE HISTORIE en BOTANIE, waaronder vele kostbare Werken voorkomen.

Zaturdag Namiddag: GEOLOGIE en MINERALOGIE; Grieksche en Latijnsche SCHRIJVERS, DICHTKUNDE, FRAAIJE LETTEREN en TAALKUNDE.

P. VAN ZWEEDEN, te *Groningen*, heeft uitgegeven:

Dr. W. HECKER, *Schets der Algemeene Geschiedenis.* Leer- en Leesboek voor School en Huis. . . . . . *f* 0,60.

DITO in kl. 8o, 2 stukjes. . . . . . *f* 0,32½.

Dr. P. H. TREGDER, *Schets der Grieksche en Romeinsche Letterkunde.* Naar 't Deensch door Dr. W. HECKER, 2de Druk. *f* 1,40.

Dr. R. ENGER, *Beknopte Grieksche Spraakkunst.* Naar 't Hoogduitsch door Dr. W. HECKER, 2de Druk. . . . . . *f* 1,40.

——— *Opstellen ter Vertaling van 't Grieksch in 't Hollandsch en van 't Hollandsch in 't Grieksch.* . . . . . *f* 1,20.

Die unentbehrlichsten Regeln der Deutschen Sprache, zum auswendig Lernen. . . . . . *f* 0,20.

Zware wonden in een been; genezen door de Zalf en Pillen van Holloway.

De Heer HENDRIK GRAY, Boekdrukker te Londen woonachtig in de Temple-lane city No. 6 verklaart dat hij sedert geruimen tijd was lijdende aan twee diepe wonden in een zijner beenen, en dat alle middelen welke hij aanwendde geheel zonder vrucht bleven. Toen raadde hem een zijner vrienden aan, eenige doses van HOLLOWAY's *Pillen* en *Zalf* te gebruiken, waarop hij reeds in zes uren tijds aanmerkelijke verligting gevoelde, en in omtrent acht dagen zijne wonden geheel genezen zag.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 24 September.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$57\frac{7}{8}$	—	—
Dito Certificaten	3	″	69	$69\frac{1}{8}$	$69\frac{1}{8}$
Dito dito	4	″	$89\frac{9}{16}$	$89\frac{9}{16}$	$89\frac{9}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	″	$89\frac{1}{8}$	$89\frac{1}{4}$	$89\frac{1}{2}$
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	″	$109\frac{1}{4}$	$109\frac{3}{8}$	—
O. I. Leening	4	″	$89\frac{1}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg		″	[illegible]	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	″	—	—	—
Haarlemmermeer	5	″	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	″	$106\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	″	$105\frac{1}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	″	$95\frac{3}{8}$	$95\frac{1}{2}$	—
Dito 1840	4	″	$89\frac{1}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	″	$88\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4	″	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	″	—	—	—
Certificaten van dito	6	″	—	—	—
POLEN, Obligatiën	4	″	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{3}{4}$	$78\frac{3}{4}$
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250	″	—	—	—
Dito dito 1835	500	″	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à	5	pCt.	$14\frac{5}{8}$	$14\frac{11}{16}$	$14\frac{9}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken	5	″	$14\frac{5}{8}$	$14\frac{11}{16}$	—
Dito Obligatiën	3	″	$38\frac{1}{2}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	″	$34\frac{13}{16}$	$34\frac{15}{16}$	$34\frac{13}{16}$
Coupons Ardoins			$8\frac{1}{16}$	$8\frac{1}{8}$	$8\frac{1}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	″	—	—	—
Dito	4	″	—	—	—
Dito Metall.	5	″	$74\frac{1}{8}$	$74\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	5	″	$80\frac{1}{8}$	$80\frac{1}{4}$	$80\frac{1}{8}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	″	$38\frac{7}{8}$	39	—
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$	″	$47\frac{13}{16}$	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	″	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	″	$90\frac{3}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	″	$33\frac{5}{8}$	$33\frac{11}{16}$	$33\frac{5}{8}$
Dito dito	4	″	$33\frac{3}{16}$	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{3}{16}$
VENEZUELA,	$3\frac{1}{2}$	″	—	—	—
MEXICO,	5	″	$25\frac{7}{16}$	$25\frac{1}{4}$	$25\frac{7}{16}$
AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 75.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.